

הנדון:

להחליט!

עכשיו שונה המצב לחלוטין. צריכים להחליט. ובראש ממשלת ישראל עומד מנ"ח לא קיבל מנדאט להחליט. על אחת כמה וכמה לא קיבל מנדאט להחליט נגד השלום, למען האידיאולוגיה של ארץ ישראל השלמה.

עם ישראל חייב עתה להחליט. אך לפני שהוא מחליט, הוא חייב להחליט איך להחליט, מי יחליט.

יש לשאלות האלה שלוש תשובות אפשריות.

התשובה הראשונה היא: יש לתת הזדמנות למנחם בגין. האיש עומד על פרשת-דרכים. לפניו הברירה הגדולה ביותר של חייו. הוא יכול להיכנס להיסטוריה כאיש שהביא את השלום לישראל. הוא יכול לזכות בתהילה העולמית ביותר שיכול מדינאי לזכות בה: שבבוא הרגע התעדה מעד לעצמו, נטש את המושגים שבהם רבק ואחז ככנפי ההיסטוריה.

זוהי הזדמנותו הגדולה, החד-פעמית. מי יתן ויילך בדרך זו. או נרכין את ראשו לפניו ביראת-כבוד.

אין לי שמץ של ספק שזאב זיבוטיפקי גיבור נעורי, היה הוידך בדרך זו.

אם לא ילך מנחם בגין בדרך זו, תוך דקות קנאית באידיאלים מיידי שנים, שהם נחלתו של מיעוט בעם, קיימת האפשרות השנייה.

אפשרות זו אומרת: פירוק הי מיסגרות הפוליטיות הקיימות, וקמת ממשלה חדשה.

בכנסת זו יש רוב יוני, הידרדרות מוסרית ופוליטית במשך שנים רבות, בהנהגת פוליטיקאים קטנים, גרמה לשיבוש המערכת ולהשתעבודות המחנה השני לקבוצות-שוליים קיצוניות.

בהתייצב לפנינו הצורך להחליט החלטת היסטורית, יש סיכוי לפירוק מיסגרות מלאכותיות כמו הליכוד, המערך, ד"ש והמפד"ל.

אם יסתבר, בשבועות הקרובים, כי מנחם בגין לא יטול לידי את תפקיד עושה השלום, יהיה חייב כל אחד מ-120 חברי הכנסת התשיעית לשאול את עצמו: איך אמלא אני את התפקיד המוטל עלי? איך אשא אני באחריות ההיסטורית לגורל עמנו? התוצאה צריכה להיות: כינון ממשלה חדשה, שתכלול את כל היסודות הפוליטיים המוכנים לעלות על דרך השלום — השלום המוסריים שהפך אפשרי.

יתכן שתקום קואליציה חדשה של מופלגות — בגין הליברלים, המערך, ד"ש. יתכן שכל המופלגות תתפרקנה, ותקום קואליציה לאומית של חברי-הכנסת מכל הי סיעות, אומרי-החן. ראשי-הממשלה הבא יהיה אז האיש שייידך בראש. זוהי האפשרות השנייה.

שנה תשובה שלישית, והיא עור מדת מאחרי ומעל לכל תשובה אחרת: על כף המאזניים מזנה גורלו של העם. העם בולדו צריך להחליט.

הוא יכול להחליט בדרך של בחירות בזק, שבהן יתייצבו לפניו שני מחנות בלבד — מחנה של אומרי-החן ומחנה של אומרי-לאו. הוא יכול להחליט בדרך של מישאל-עם. כל אחת משתי הדרכים טובה. עפ"י ישראל אינו יכול להפוך את עצמו לקהל של צופים במישחקי כדורגל, היושב על הכימות ומריע לשחקנים-יוככים. הכדור המתגלגל על המיגרש הזה הוא עפ"י-יש ראל עצמו.

א תיתכן שום התחמקות מן האחריות להחליט. כי ההתחמקות היא עצמה החלטה — החלטה נוראה.

למען עמנו, למען מדינתנו, למען עצמנו, למען דם הבנים, למען הדורות הבאים — וזאיש דתי מותר להוסיף: למען השם! — הבה נחליט!

לא יוסכם מראש על עקרונות-היסוד. לכן דרושה הכרעה לאומית. אצלם ואצלנו. הכרעה לאומית למען הפיר כח כל שלושה — לאוויים של חרטום-ל-שלושה, הנ"מ — הן מ"מ עם ישראל, הן הכרה בישראל, הן שלום עם ישראל.

אצלנו — הכרעה לאומית למען שבירת שני ה"לאוויים" של "הקונסנזוס הלאומי" והפיכתם ל"שני הננים" — הן שיבה לגבולות הקודמים, הן מדינה פלסטינית.

אצלם כבר נמצא תהליך ההכרעה הלאומית בעיצומו. בבואו לישראל, צעד אנוואר אל-סאדאת את הצעד המכריע. העם המצרי הלך עימו. שאר עמי ערב, ובראשם העם הפלסטיני, חייבים עתה לבוא אחריו.

סאדאת מול בגין בירושלים: כן או לא!

אצלנו עדיין לא החקקה החכמה רעה. עדיין מנסים להתחמק ממנחה. אולם רגע ההכרעה מתקרב במהירות הבזק. לא נוכל להתחמק ממנו. העולם לא יניח לנו להתחמק.

מוחמד אנוואר אל-סאדאת לא יניח לנו להתחמק.

צריכים להחליט. מי יחליט? התשובה הפורמלית היא: הממשלה תחליט, באישור הכנסת.

אך ברנע התשובה המעשית היא: מנחם בגין יחליט.

מנחם בגין הוא ראש-הממשלה. הוא הרי כיב ממשלה, על סמך תוצאות הבחירות האחרונות.

אולם אותן בחירות נערכו לפני המבור. בכוקר של אותו היום, הי 17 במאי 1977, לא חלם אדם אחד בישראל על ביקורו של אל-סאדאת בישראל, על המהפכה הכבירה שי חולד נשוא מצריים, על קיורת ההכרעה הלאומית העומדת לפנינו.

אמנם, גם אז אמרנו לציבור הישראלי שזוהי ההכרעה העומדת לפנינו. אולם אז לא היה הציבור מסוגל לשמוע את קולנו. השלום נראה רחוק-רחוק. שיטת-המוח הרשמית שיכנעה אותו ש"אין עם מי לדבר", ש"אין צורך להחליט".

בהצבעה לכנסת התשיעית מילא עניין השלום תפקיד שולי.

כיר כמה אפשרויות. גונן ערובות בינר לאומיות, תחנות התראה, כוחות או"ם, הסכמי-הגנה עם המעצמות או עם מעצמה אחת. פרשנו הצבאי בנימין עמידרור העי לה, מעל עמודי שבועון זה, קרמחשב שונה לחלוטין: הגבלת הכוחות הצבאיים בכל המדינות העוללות להשתתף בעימות פוטנציאלי, נוסף על הגבלת החימוש. מי שהו אחר יכול להעלות רעיון של הקמת כוחות משולבים נוסח נאט"ו.

כל הבעיות הקשורות בהתי וויית הגבול הסופי. "החזרת כל השטר חים הכבושים" היא עיקרון. בפועל יהיה צורך, על דעת שני הצדדים ולשם פיתרון בעיות מעשיות, להווי את הגבול הסופי בשני הכיוונים. קילומטר פה וקילומטר שם, לשם שיפור עלומות טאקטיות, סלילת כבישים, איחוד כפרים ואדמות, וכו'. מן

מוחמד אנוואר אל-סאדאת אמר לנו זאת במלים עדינות: "בכל הכנות אני אומר לכם, עליכם לקבל החלטות קשות".

יש לחזור על כך בצורה בוטה יותר: אנחנו עומדים לפני ההחלטה הלאומית הקשה ביותר מאז היונו שוב לאומה בארץ הזאת.

יש לומר את הדברים בבחירות ברור טאלית. הבה נותר על מלים יפות כגון "רגע האמת", "חשבונש לאומי", "הכרעה היסטורית". הבה נאמר את הדברים בצורה הפשוטה ביותר:

אנחנו עומדים לפני ההחלטה הלאומית הגדולה ביותר מזה אלפי פיים שנה.

או, בימי הקהילה היהודית הפורחת של הבית השני, היה עלינו להחליט אם להשלים עם העולם כפי שהוא, עולמה של האימפריה הרומאית, או למרוד בו. חרף האזהרות של אנשי-השלום דאז, שנשמרו בכתובים, החליט העם לצאת למרד — מרד חסר-שחר, חסר-תוחלת, מטורף. התר צאה הייתה חורבן ביתנו הלאומי ואלפיים שנות דמעות.

עתה עומדת לפנינו הכרעה דו-מה. תוצאותיה יקבעו את גורל עמנו לדורות רבים.

ה החלטה העומדת לפנינו היא פשוטה, ויש להציגה במלוא פשטותה. כך עשה אנוואר אל-סאדאת בכנסת. מוצע לנו שלום. לא שלום בעלי מא, לא שלום ממושמש וגמוש, אלא שלום בתנאים מסויימים.

ואלה התנאים:

הראשון — הכרת העמים הערביים בקיומה, ובחוקיות קיומה, של מדינת-יש ראל, להלכה ולמשח.

השני — כינון כל סידורי-הביטחון העולים על הדעת, שאינם קשורים בסיפוח שטחים.

השלישי — החזרת השטחים הכבושים (כן, בה"א הידיעה!) ושיבת ישראל לגבולותיה, גבולות 4 ביוני 1967.

הרביעי — כינון מדינה פלסטינית לצד ישראל.

זהו השלום המוצע. אין אחר. לא יהיה אחר. לשלום הזה יש דומר: "הן" או "לאו".

שמעו הרבה דיבורים על "נקור דות-מצא", אשר תשתננה "בהמשך המשאומתן", מאחר ש"הכל פתוח למשא ומתן", "כאשר נשב נדון בדברים", וכו'. אלנא תהיה לאיש אשלייה: אלה הם בירבורים. תנאייסוד אלה לא יש תנו. אין הם יכולים כלל להשתנות. כי הם טבועים במהותו של המצב.

אם כן, ישאל השואל, לשם מה המשא-והמתן? אם אלה הם תנאים אולטימאטי-ביים, במה יש לדון? לשם מה ללכת לקא-היר? לשם מה להתכנס בווצבה? זוהי שאלה של בור או של דמגוג. יש ויש במה לדון — נושאים לדאיספור.

כי אחרי קבלת ארבעת העקרונות הי נ"ל מתעוררות כימעט אינסוף של בעיות לגבי כל אחד מהם. למשל:

כל הבעיות הקשורות ביצירת מציאות של שלום — גבולות פתוחים, מעבר חופשי ביבשה, באוויר וי בים, יחסים דיפלומטיים, יחסים מיסחריים, הצטרפות למיסגרות מרחביות, הפיכת הלי-גה הערבית לליגה מרחבית (או "ליגה שמיית"), כינון שוק מרחבי משותף.

כל הבעיות הקשורות בכיי דורי ביטחון. כאן יש כימעט אינסוף של אפשרויות, החייבות להידון בהשתתפות אנשי-מיקצוע. אלסאדאת עצמו הו

יש במה לדון. יש על מה לדבר. אך לם אין כל משמעות לדיבור זה, אם